

מדינת ישראל

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, ה' באב, תשפ"ג
23 ביולי, 2023
238/2023

בסוף שנת 2022 היו בישראל כ-136 אלף עובדים מחו"ל שנכנסו לישראל באשרת עבודה וכ-25 אלף שנכנסו באשרת תייר ונשארו לשהות בארץ ללא רישיון בתוקף

At the End of 2022, there were About 136,000 Foreign Workers in Israel who Entered with Work Permits and About 25,000 Foreign Citizens who Entered with Tourist Visa and Overstayed

בשנת 2022

- בסוף השנה היו בישראל כ-136 אלף עובדים מחו"ל (אזרחים זרים) בעלי רישיון עבודה, 25.4 אלף תיירים ללא רישיון בתוקף ועוד כ-24.9 אלף מסתננים (רוב המסתננים¹ היו מאריתריאה – 77% ומסודאן – 14%). לשם השוואה בשנת 2021 היו בישראל 123 אלף עובדים מחו"ל, 23.7 אלף תיירים ללא רישיון בתוקף ו-28.1 אלף מסתננים.
- במהלך השנה נכנסו לישראל 67.8 אלף עובדים מחו"ל באשרת עבודה, לעומת 41.6 אלף בשנת 2021.
- במהלך השנה יצאו מישראל 55.1 אלף עובדים מחו"ל באשרת עבודה, לעומת 35.4 אלף בשנת 2021.

למטא דאטה (הגדרות והסברים)

כניסות ויציאות של עובדים מחו"ל בעלי רישיון עבודה בישראל בשנת 2022

על סמך נתוני ביקורת הגבולות, היקף הכניסות והיציאות של מהגרי עבודה בשנת 2022 עלה משמעותית בהשוואה לשנת 2021, והגיע להיקף שהיה לפני מגפת הקורונה (68.4 אלף כניסות בשנת 2019). בשנת 2022 נכנסו לישראל 67.8 אלף אזרחים זרים מחו"ל באשרת עבודה,² לעומת 41.6 אלף בשנת 2021. בעלי אשרת עבודה שנכנסו לישראל במהלך שנת 2022 הגיעו מכ-100 מדינות. 70% מהנכנסים הגיעו ממדינות אסיה, כ-27% – ממדינות אירופה ורק כ-3% הגיעו ממדינות אפריקה, אמריקה ואוקיאניה.

¹ מסתננים הם זרים שנכנסו לישראל דרך הגבול עם מצרים שלא כחוק ואותרו בגבול (עם כניסתם) או בתוך תחומי מדינת ישראל (לאחר זמן).

² כולל זרים שנרשמו כבעלי אשרת עבודה בגבול וכן זרים שקיבלו רישיון עבודה זמן קצר לאחר הגעתם לישראל, בלשכות המחוזיות של רשות האוכלוסין.

ארצות האזרחות העיקריות של העובדים הנכנסים בשנת 2022 היו: **ברית המועצות (לשעבר) (19%)**, **הודו (15%)**, **תאילנד והפיליפינים (14% בכל אחת מהן) וסין (6%)**

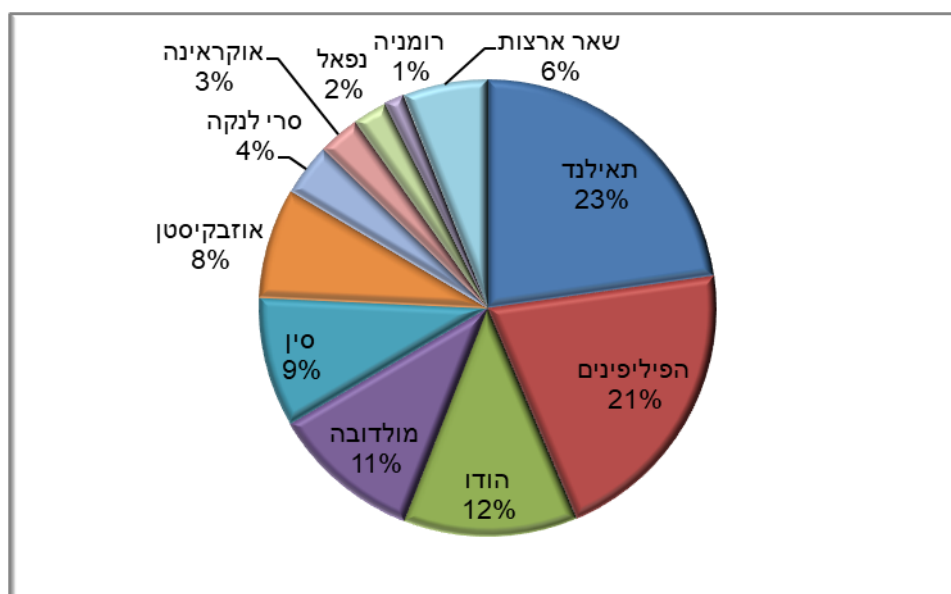
בשנת 2022 **יצאו מהארץ** 55.1 אלף אזרחים זרים שנכנסו באשרת עבודה. יותר ממחצית (64%) מהיוצאים היו אזרחים זרים שהגיעו ממדינות אסיה, 31% – ממדינות אירופה, וכ-5% בלבד – ממדינות אפריקה, אמריקה ואוקיאניה.

אוכלוסיית העובדים מחו"ל שנכנסו לישראל באשרת עבודה בשנים 2003-2022³

אומדן סך העובדים מחו"ל אשר נכנסו לישראל באשרת עבודה כולל עובדים שנכנסו בשנים 2003-2022 ולא נרשמה להם יציאה עד סוף 2022. אומדן זה עמד על 136.0 אלף בסוף שנת 2022.

כפי שניתן לראות בתרשים 1, ארצות האזרחות העיקריות של העובדים האלה היו: **תאילנד (23%)**, **הפיליפינים (21%)**, **הודו (12%)**, **מולדובה (11%)**, **סין (9%)**, **אוזבקיסטן (8%)** ו**סרי לנקה (4%)**.

תרשים 1 - אוכלוסיית העובדים מחו"ל בשנת 2022, לפי ארץ אזרחות

אחוז הגברים מתוך סך הנכנסים באשרת עבודה בשנים 2003-2022 שעדיין לא נרשמה להם יציאה ב-2022, עמד על כ-53%. גבוה במיוחד היה חלקם של הגברים בקרב הנכנסים **מטורקיה (100%)**, **מסין (99%)** ו**מתאילנד (96%)**. רוב העובדים מהמדינות האלה מועסקים בענפי הבנייה והחקלאות. לעומת זאת, חלקן של הנשים מסך הנכנסים **מאוזבקיסטן** ו**מהפיליפינים** היה גבוה במיוחד (89%-84%, בהתאמה), ורובן מועסקות בסיעוד.

³ האומדן של אוכלוסיית העובדים מחו"ל מבוסס על עיבוד של קובץ אזרחים זרים שמתקבל מרשות האוכלוסין. הקובץ כולל את כל האזרחים הזרים שנכנסו לארץ באשרת עבודה משנת 1990 ושלא נרשמה להם יציאה עד סוף שנת 2022. נתונים אלו מוטים כלפי מעלה מאחר שהיוצאים מהארץ לא זוהו ברשימת הנכנסים במערכת ביקורת הגבולות. הנתונים מוצגים לשנת 2003 ואילך, שכן בשנים 1995-2002 לא נרשם שינוי משמעותי באומדן הזרים שנכנסו לישראל באשרת עבודה (ראו פרק הגדרות והסברים בסוף ההודעה).

אומדן תיירים ללא רישיון בתוקף בשנת 2022

מספר התיירים מחו"ל אשר נכנסו לישראל באשרת תייר החל משנת 2008 והמשיכו לשהות בה לאחר שפג תוקפה, מוערך בסוף שנת 2022 בכ-25.4 אלף, לעומת 23.7 בסוף שנת 2021 (עלייה של כ-1.7 אלף).

כ-85% מהאוכלוסייה הזו בסוף 2022 הגיעו מ-21 מדינות ורובם מיבשת אירופה (53.8%) ובעיקר ממדינות בריה"מ (לשעבר) (50.8%). רוב התיירים ללא רישיון מאירופה היו מהמדינות האלה: רוסיה (20.2%), אוקראינה (18.0%), פולין (4.1%), רומניה (3.0%), בלרוס (1.8%) ומולדובה (1.5%).

היבשת השנייה בגודלה שממנה הגיעו תיירים ללא רישיון בתוקף היא אסיה (21.9%). המדינות הבולטות ביותר באסיה הן: גאורגיה (7.3%), הפיליפינים (2.6%), הודו (2.3%), הונג קונג (1.8%), סין (1.3%) וטורקיה (1.2%).

אפריקה היא היבשת השלישית מבחינת מספר התיירים (12.3%) והם היו מארבע מדינות עיקריות: ניגריה (8.8%), דרום אפריקה (1.0%), מצרים (0.6%) ואתיופיה (0.5%).

מהיבשות אמריקה ואוקיאניה הגיעו כ-12.1% מסך התיירים ללא רישיון, ובעיקר מהמדינות האלה: ברזיל (2.7%), קולומביה (2.4%), מקסיקו (1.7%), פיג'י (1.3%) וארגנטינה (1.0%).

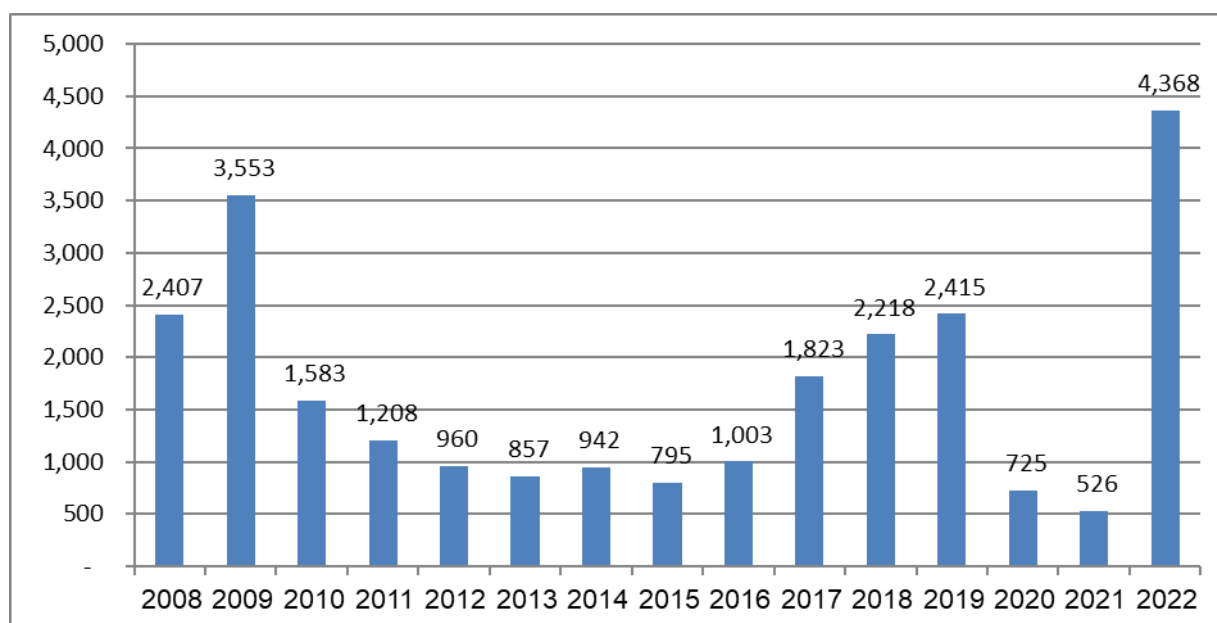
ככל הנראה בשל המלחמה באוקראינה, חלה עלייה בהשוואה לשנת 2021 במספר התיירים ללא רישיון בתוקף ממדינות בריה"מ (לשעבר) – רוסיה (5.1 אלף לעומת 4.2 אלף), בלרוס (0.5 אלף לעומת 0.2 אלף) ומולדובה (0.4 אלף לעומת 0.3 אלף). לעומת זאת, במספר התיירים הנכנסים מאוקראינה חלה ירידה (4.6 אלף לעומת 5.6 אלף), בשל הארכה אוטומטית של רישיון השהייה לתיירים מאוקראינה בשל המלחמה בארצם.

עלייה במספר התיירים ללא היתר בשנת 2022 לעומת השנה הקודמת נרשמה גם במדינות האלה: ברזיל (0.7 אלף לעומת 0.4 אלף), קולומביה (0.6 אלף לעומת 0.5 אלף) ומקסיקו (0.4 אלף לעומת 0.3 אלף). ככל הנראה, חלקם הגיעו בעקבות הפעלה מחדש של תוכניות המעודדות עלייה כמו 'מסע' ו'עלה' לאחר תום תקופת הקורונה.

מדינה נוספת שבה נראתה עלייה לעומת השנה הקודמת היא הונג קונג (0.5 אלף לעומת 0.2 אלף).

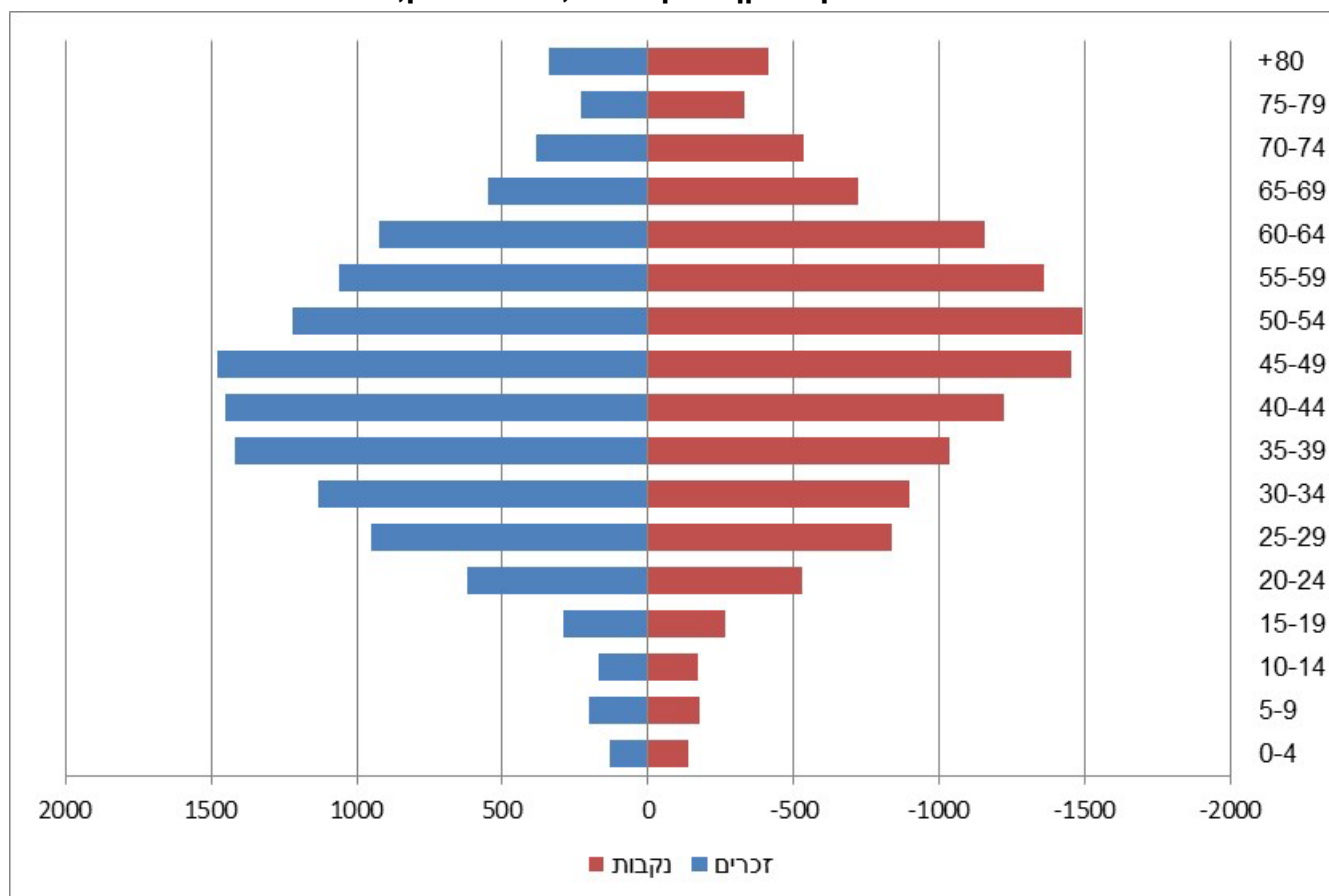
כ-17% מהתיירים ללא רישיון בתוקף בסוף 2022 נכנסו לישראל כתיירים באותה שנה, 25.4% נכנסו בשנים 2019-2020, 23.5% נכנסו בשנתיים הראשונות לתחילת המעקב (2008-2009), כ-5% נכנסו בשנים 2021-2020, והשאר, 29%, נכנסו לישראל כתיירים בשנים 2010-2016.

תרשים 2 - תיירים ללא רישיון בתוקף בסוף שנת 2022, לפי שנת הכניסה לישראל, מספרים מוחלטים

הקבוצה הגדולה ביותר של תיירים גברים ללא היתר נמצאה בקבוצת הגיל 44-40 (11.3%) ובקרב נשים בקבוצת הגיל 54-50 (11.7%).

תרשים 3 - תיירים ללא רישיון בתוקף בסוף 2022, לפי גיל ומין, מספרים מוחלטים

מסתננים⁴

על פי נתונים שמתקבלים מרשות האוכלוסין וההגירה כניסתם של מסתננים חדשים כמעט פסקה. בסוף שנת 2022 נשארו בישראל כ-24.9 אלף מסתננים, רובם מאריתריאה (77%) ומסודאן (14%). הירידה נובעת מעזיבה מרצון או קבלת מעמד תושב ארעי. 80% מהמסתננים היו בגילים 20-44. 38% מהגברים היו בגיל 20-34 לעומת 50% מהנשים. 46% מהגברים היו בגיל 35-44 לעומת 37% בלבד מהנשים.

⁴ הנתון אינו כולל ילדי מסתננים שנולדו בישראל. בנוסף לנתונים שהוצגו על מסתננים ששהו בסוף שנת 2022 בישראל, יש כ-6,100 ילדים שנולדו לאוכלוסייה זו בישראל ושעודם שוהים בארץ.

הגדרות והסברים

אומדן סך העובדים מחו"ל אשר נכנסו לישראל באשרת עבודה כולל עובדים שנכנסו בשנים 2003-2022, ולא נרשמה להם יציאה עד סוף 2022.

האומדן מבוסס על עיבוד של קובץ אזרחים זרים שמתקבל מרשות האוכלוסין. הקובץ כולל את כל האזרחים הזרים שנכנסו לארץ באשרת עבודה משנת 1990 ושלא נרשמה להם יציאה עד סוף שנת 2022. נתונים אלו מוטים כלפי מעלה מאחר שהיוצאים מהארץ לא זוהו ברשימת הנכנסים במערכת ביקורת הגבולות. בשנים 1995-2002 לא נרשם שינוי משמעותי באומדן סך הזרים שנכנסו לישראל באשרת עבודה. יציבות זו מקורה בשתי תופעות: לאלו מתוכם שעזבו את ישראל נרשמו פרטי יציאה שלא אפשרו קישור לרשומת הכניסה שלהם (נרשמה כניסה בלי יציאה, ונרשמה יציאה בלי כניסה); אלו מתוכם שהסדירו את מעמדם בישראל (על ידי קבלת מעמד תושב או מעמד אזרחות), נוספו למרשם האוכלוסין והם נספרים כישראלים.

בעל אשרת עבודה

אזרח זר שנכנס לישראל כשבידו אשרת עבודה מרשות האוכלוסין וההגירה במשרד הפנים והוא רשום אצל מעסיק שלו ניתן היתר העסקה. ההיתרים לעבודה מונפקים על ידי רשות האוכלוסין וההגירה במשרד הפנים על פי בקשת המעסיקים ובהתאם להחלטות הממשלה בנושא.

מסתנן

זר שנכנס לישראל דרך הגבול עם מצרים, שלא כחוק ואותר בגבול (עם כניסתו) או בתוך תחומי מדינת ישראל (לאחר זמן).

תייר

מבקר בעל דרכון זר הנכנס לישראל באשרת תייר לא כולל: עולים, אזרחים עולים, עולים בכוח ועובדים זרים. תוקף האשרה של תייר היא לשלושה חודשים.

אוכלוסיית העובדים מחו"ל שנכנסו לישראל כתיירים (ללא אשרת עבודה)

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הפיקה בעבר (עד שנת 2019) אומדן לעובדים מחו"ל ממדינות מתפתחות שנכנסו לישראל החל בשנת 1995 באשרת תייר והמשיכו לשהות בישראל מעבר לתקופת הרישיון (3 חודשים). זאת מתוך הנחה כי תיירים מארצות מתפתחות אשר נשארים בישראל מעבר לתוקף הרישיון, עושים זאת למטרת עבודה. אומדן זה נבנה על בסיס של מאזן בין יציאות לכניסות לישראל לפי מדינת הנתינות. על כן, האומדן מאפשר להציג את סך התיירים לפי מדינה, אך ללא אפשרות לפלח לפי תכונות כמו משך השהייה בישראל, גיל ומין. מכיוון שהאומדן אינו מאפשר מעקב אחרי התייר, אין אפשרות בשיטה זו לבחון אם שהייתו של התייר הוסדרה בישראל על ידי קבלת מעמד לאחר כניסתו לישראל, ובעיקר אין לדעת האם הזר קיבל מעמד של תושב קבע או אזרח (נרשם במרשם התושבים).

במסגרת שיתוף הפעולה בין הלמ"ס לבין רשות האוכלוסין וההגירה בעקבות החתימה על מזכר ההבנות בין שני הגופים בדצמבר 2019, התחלנו לקבל בלמ"ס מקורות מידע מנהליים נוספים אשר יאפשרו להכין את האומדן הזה ברמת הפרט, וכן לעקוב אחרי שינוי במעמדו של התייר ברמת הפרט, כלומר האם התייר עזב את ישראל

או קיבל מעמד תושב קבע או אזרח בישראל. אם התייר קיבל מעמד של תושב קבע או אזרח הוא מפסיק להיכלל בסטטיסטיקה של תיירים שנשארו בישראל לאחר תום תקופת הרישיון והופך להיות חלק מאוכלוסיית ישראל. לפני השינוי הם היו נספרים פעמיים – פעם כחלק מאוכלוסיית ישראל ופעם כחלק מהתיירים.

האומדן האחרון בשיטה הקודמת התפרסם עבור שנת 2019 בהודעה לתקשורת על [עובדים מחו"ל שנכנסו לישראל אשר התפרסמה ב-26 באוקטובר 2021](#). החל מהנתונים של 2020, הלמ"ס התחילה לפרסם סדרה חדשה של אומדן תיירים מחו"ל שהמשיכו לגור בישראל לאחר תום אשרת התייר שלהם. אומדנים אלו הוכנו בשיטה המתבססת על תיירים שנכנסו לישראל החל משנת 2008 ועל קישור רשומות חכמות בין מקורות המידע השונים. שיטה זו מאפשרת מעקב אחרי הפרט, וכתוצאה מכך להציג נתונים לפי תכונות דמוגרפיות נוספות כמו שנת כניסה לישראל, משך השהייה בישראל, גיל, מין וארץ הנתינות.